

Original paper

Phenotypic and molecular detection of AmpC-beta-lactamase in *Acinetobacter baumannii* strains isolated of clinical specimens

Ali Barari M, Noorbakhsh F*, Honarmand Jahromi S

Department of Microbiology, Biological Science College, Varamin-pishva branch, Islamic Azad University, Varamin-Pishva, Iran

*Corresponding author: e-mail: niloofar_noorbakhsh@yahoo.com

Received: 11/10/2021

Accepted: 12/29/2021

Abstract

Acinetobacter baumannii is an opportunistic pathogen that remains persistent in the environment for a long time. The eradication of the bacteria is difficult, since it has the ability to acquire antibiotic resistance. The aims of this study were to identify the ampC Betalactamas genes and antibiotic sensitivity of *Acinetobacter baumannii* strains. Sixty three strains of *Acinetobacter baumannii* isolates from wound, blood, and respiratory secretions were isolated and identified by biochemical tests. Antimicrobial susceptibility testing against five antibiotics was performed by disc diffusion method for all isolates. Phenotypic methods combined disk test (CDT), was performed for identification AmpC Betalactamase activity in bacteria. The presence of AmpC Betalactamase and ISAbA-1 and ISAbA-2 genes were evaluated by PCR. Disk diffusion result showed that all of samples were resistance to 5 antibiotics ceftriaxone, ceftazidime, ceftazidime, cefotaxime and cefepime. Combined Disk test result showed that (63%) of samples were strong (30%) weak and (6%) of negative. AmpC betalactamase gene in 90.5% was positive and in 9.5% was negative. All of samples had ISAbA-1 gene (69.2%) had ISAbA-2. Current study showed a high percentage of AmpC Betalactamas genes and also high prevalence of antibiotic resistance in *Acinetobacter baumannii*.

Keywords: *A. baumannii*, AmpC Betalactamase, Combined Disk test

مقاله تحقیقی

بررسی فنوتیپی و مولکولی AmpC بتالاکتامازی در ایزوله های اسینتوباکتر بومانی جدا شده از نمونه های بالینی

معصومه علی براری، فاطمه نوربخش*، سحر هنرمند جهرمی

گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، واحد ورامین-پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین- پیشوا، ایران

*مسئول مکاتبات: آدرس الکترونیکی: niloofar_noorbakhsh@yahoo.com

محل انجام تحقیق: گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم زیستی، واحد ورامین-پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین- پیشوا، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۸/۱۹

چکیده

اسینتوباکتر بومانی یک پاتوژن فرصت طلب بیمارستانی است. یکی از ویژگی های این ارگانسیم مقاومت ذاتی دارویی و یا تمایل بالای آن در کسب فاکتور های مختلف مقاومت دارویی نسبت به آنتی بیوتیک های مصرفی در بیمارستان است. هدف از این مطالعه تعیین ژن های AmpC بتالاکتاماز و تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی سویه های اسینتوباکتر بومانی است. ۶۳ سویه اسینتوباکتر بومانی از زخم، خون و ترشحات تنفسی بیماران بستری در بیمارستان قلب تهران جدا شد و با استفاده از تست های بیوشیمیایی تشخیص داده شد. حساسیت آنتی بیوتیکی ایزوله ها با روش انتشار از دیسک تعیین شد. روش فنوتیپی دیسک ترکیبی جهت تعیین فعالیت AmpC بتالاکتامازی انجام شد. واکنش زنجیره ای پلیمرز جهت تعیین وجود ژن های ISAb-1 و ISAb-2 و AmpC بتالاکتاماز انجام شد. در این مطالعه تمام سویه های اسینتوباکتر بومانی در برابر ۵ آنتی بیوتیک سفتریاکسون، سفوکسیتین، سفزازیدیم، سفوتاکسیم و سفپیم مقاوم بودند. با روش دیسک ترکیبی نشان داده شد که فعالیت AmpC بتالاکتامازی ۶۳٪ نمونه ها قوی، ۳۰٪ ضعیف و ۶٪ منفی بودند. بررسی مولکولی نشان داد که ۹۰٪ از ایزوله ها دارای ژن AmpC بتالاکتامازی و ۹۵٪ فاقد این ژن بودند. همه نمونه ها دارای ژن ISAb-1 و ۶۹٪ ژن ISAb-2 بودند. مطالعه حال حاضر درصد بالایی از ژن های AmpC بتالاکتاماز و همچنین شیوع بالایی از مقاومت به آنتی بیوتیک در اسینتوباکتر بومانی را نشان داد.

واژه های کلیدی: اسینتوباکتر بومانی، AmpC بتالاکتاماز، تست دیسک ترکیبی

مقدمه

زنده می ماند و به راحتی به بیماران منتقل می شود (۲۰۱). اسینتوباکتر بومانی عامل عفونت های مختلف بیمارستانی نظیر باکتری می-عفونت مجاری ادراری و مننژیت ثانویه می-باشد ولی نقش برجسته آن ایجاد پنومونی بیمارستانی به

اسینتوباکتر بومانی کوکوباسیل گرم منفی و اکسیداز منفی، هوازی اجباری، غیر تخمیری و غیر متحرک می باشد که بطور وسیع در خاک و آب وجود دارد و از طرفی در محیط بیمارستان پراکنده بوده و مدت زیادی در محیط

MIR و *CIT* می باشد و متعلق به کلاس C بتالاکتامازها (سرین بتالاکتاماز) می باشند، یافت شدند. آنزیم های تولید شده توسط این ژن ها نسبت به سایر ژن های مقاومت به آنتی بیوتیک های بتالاکتام به میزان کمتری رایج بوده و مقاومت به طیف وسیعی از بتالاکتام ها شامل پنی سیلین ها، سفالوسپورین ها، سفامایسین ها و آزرثونام و تا حدودی مقاومت به کارباپنم را به عهده دارند (۹،۱۰).
اسینتوباکتریومانی بطور ذاتی سفالوسپوریناز AmpC را تولید می کند که معمولاً در سطح پایینی بیان می شود و اثر چندانی بر روی سفالوسپورین های وسیع الطیف و کارباپنم-ها ندارد. قرار گرفتن ISAbal (متعلق به خانواده IS4) در بالادست ژن *blaAmpC* با فراهم نمودن یک پروموتور سبب افزایش بیان آن و در نتیجه مقاومت به سفالوسپورین های وسیع الطیف می شود (۱۱). *اسینتوباکتریومانی* به عنوان عامل عفونت های بیمارستانی به دلیل قابلیت کسب مقاومت به آنتی بیوتیک ها به مدت طولانی در محیط پایدار مانده و ریشه کنی این باکتری را دشوار می سازد. این مطالعه با هدف تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی و فراوانی سویه های مولد بتالاکتامازهای AmpC به روش فنوتیپی و بررسی حضور ژن های AmpC بتالاکتاماز در سویه های *اسینتوباکتریومانی* جدا شده از نمونه های بالینی می باشد.

مواد و روش ها

نمونه برداری و شناسایی

این مطالعه بر روی ۶۳ سویه *اسینتوباکتریومانی* ایزوله شده از نمونه های بالینی بیماران بستری در بخش مراقبت ویژه بیمارستان قلب تهران انجام گرفت. نمونه های بالینی مورد مطالعه مربوط به نمونه های زخم و تراشه بیماران بود. هر نمونه روی محیط های بلاد آگار و مک کانکی آگار کشت داده شدند. کشت ها به مدت ۲۴ ساعت در انکوباتور ۳۷ درجه سانتی گراد نگهداری شدند. سپس تست های افتراقی (urease, Simons Citrate Agar, MR-VP, SIM, TSI, oxidas, catalas) جهت تشخیص باکتری ها انجام شد (۱۲).

ویژه پنومونی ایجاد شده در دستگاه تنفسی فوقانی بیماران بستری شده در بخش مراقبت های ویژه است (۳).

یکی از داروهایی که در سراسر دنیا برای درمان عفونت های ناشی از این باکتری به کار می رود، داروهای خانواده بتالاکتامها می باشد، اما باکتری با تولید آنزیم های بتالاکتاماز از طریق هیدرولیز هسته ی مرکزی در آنتی-بیوتیک های بتالاکتام باعث غیر فعال شدن آنتی بیوتیک شده و مقاومت بروز می نماید (۵،۴).

آنزیم های بتالاکتاماز در باکتری ها بسیار متنوع بوده و در پاسخ به فشار انتخابی آنتی بیوتیک، دائما در حال موتاسیون و جایگزینی اسید های آمینه به ویژه در جایگاه فعال آنزیم هستند و باعث ظهور انواع جدیدی از بتالاکتامازهای وسیع الطیف می شوند. بتالاکتامازها بر اساس ساختار اولیه به چهار کلاس مولکولی A تا D تقسیم می شوند. بتالاکتامازهای نوع A، C و D سرین بتالاکتاماز بوده و نوع B، متالوبتالاکتاماز است. فراوانی انواع A و C بیشتر از دو نوع دیگر می باشد (۶). آنزیم های بتالاکتاماز در *اسینتوباکتریومانی* مرتبط با پلاسمید و کروموزوم بوده و سویه های مقاوم قادر هستند مجموعه ای از ژن های کد کننده مقاومت نسبت به چند خانواده آنتی بیوتیک را همزمان حمل کنند و حتی این مقاومت را به یکدیگر انتقال دهند. امروزه گسترش این سویه های *اسینتوباکتریومانی* مقاوم، فقط محدود به بیمارستان های شهر نمی شود و انتشار در جامعه نیز مهم است (۷). شایع ترین مقاومت ها در سویه های *اسینتوباکتریومانی* دارای مقاومت های چند گانه، عبارتند از سفالوسپوریناز AmpC، کارباپنماز *Oxa*، متالوبتالاکتامازها، پمپ افلاکس و اینتگرون ها می باشد. امروزه به دلیل استفاده از آنتی بیوتیک های سفالوسپورین، کارباپنم، آمینوگلیکوزید و فلوروکینولون، متاسفانه مقاومت به آنها به فراوانی در سویه های بالینی و محیطی این باکتری گزارش شده است (۸).

ژن های AmpC وابسته به پلاسمید، اولین بار در سال ۱۹۸۹ شناسایی شدند. پس از آن جدایه های بیمارستانی و غیر بیمارستانی به خصوص در باکتری های روده ای که دارای ژن های متعددی شامل *ACC, DHA, FOX, MOX*

تعیین سویه های تولید کننده AmpC بتالاکتاماز به

روش تست دیسک ترکیبی (Combined disk)

ابتدا باکتری *E.coli ATCC 25923* بر روی محیط کشت مولر هینتون آگار بصورت متراکم (چمنی) کشت داده شد، سپس یک دیسک سفوکسیتین با غلظت ۳۰ میکروگرم در وسط پلیت قرار داده شد در مجاورت این دیسک، یک دیسک بلانک حاوی چند کلنی از باکتری *اسیتوباکتر بومانی* مورد مطالعه، قرار داده شد. بعد از یک شبانه روز انکوباسیون اطراف دیسک سفوکسیتین هاله ای ایجاد شده که در تماس با دیسک بلانک یک فرورفتگی یا هاله بازدارنده مشاهده می شود. نتایج بر اساس حساس، ضعیف و مقاوم بودن سویه ها در برابر آنتی بیوتیک سفوکسیتین ارزیابی می گردد (۱۴).

بررسی مولکولی سویه های تولید کننده AmpC

بتالاکتاماز

استخراج ژنوم با روش فنل- کلروفرم انجام شد (۱۵). جهت بررسی ژن های اصلی مقاومت *AmpC* بتالاکتامازی از روش Multiplex-PCR با استفاده از پرایمرهای اختصاصی (جدول ۱) انجام شد.

تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی به روش دیسک

دیفیوژن

برای تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی از روش انتشار دیسک مطابق با دستورالعمل موسسه استانداردهای آزمایشگاهی و بالینی (۲۰۱۷) CLSI استفاده شد. حساسیت آنتی بیوتیکی نسبت به آنتی بیوتیک های سفپیپیم (۳۰ میکروگرم، سفوناکسیم (۳۰ میکروگرم)، سفتازیدیم (۳۰ میکروگرم)، سفوکسیتین (۳۰ میکروگرم) و سفتریاکسون (۳۰ میکروگرم)، (شرکت پاتن طب ایران) انجام شد. ابتدا از باکتری های مورد مطالعه سوسپانسیونی با کدورتی برابر با کدورت نیم مک فارلند تهیه شد، سپس به کمک سوآپ از سوسپانسیون میکروبی برداشته و در تمام جهات روی محیط مولر هینتون آگار به صورت روش متراکم (چمنی) کشت داده شد، سپس به کمک پنس استریل، دیسک های آنتی-بیوتیکی در سطح پلیت قرار داده شده، به مدت ۱۶ تا ۱۸ ساعت در انکوباتور در ۳۷ درجه سلسیوس نگهداری شد. سپس با استفاده از یک خط کش، قطر هاله عدم رشد بر حسب میلی متر اندازه گرفته شد و طبق استاندارد CLSI (۲۰۱۷) به صورت حساس، نیمه حساس و مقاوم گزارش شدند (۱۳).

جدول ۱: توالی پرایمرها مورد مطالعه.

Gene	Sequence (5'>>>3')	Amplified Fragment(bp)	References
<i>AmpC</i>	FW: ACTTACTTCAACTCGCGACG RV: TAAACACCACATATGTTCCG	663	۱۶
<i>MIR</i>	FW: TCGGTAAAGCCGATGTTGCCG RV: CTTCCACTGCGGCTGCCAGTT	302	۱۷
<i>CIT</i>	FW: TGGCCAGAAGTACAGGCAAAA RV: TTTCTCCTGAACGTGGCTGGC	462	۱۸
<i>FOX</i>	FW: AACATGGGGTATCAGGGAGATG RV: CAAAGCGCGTAACCGGATTGG	190	۱۷
<i>MOX</i>	FW: GCTGCTCAAGGAGCACAGGAT RV: CACATTGACATAGGTGTGGTGC	520	۱۷
<i>ACC</i>	FW: AACAGCTCTAGCAGCCGGTTA RV: TTCGCCGAATCATCCCTAGC	346	۱۷

<i>DHA</i>	FW: AACTTTTCACAGGTGTGCTGGGT RV: CCGTACGCATACTGGCTTTGC	405	۱۷
<i>ISAb-1</i>	FW: GTGCTTTGCGTCATGC RV: CATGTAAACCAATGCTCACC	435	۱۶
<i>ISAb-2</i>	FW: AATCCGAGATAGAGCGGTTC RV: TGACACATAACCTAGTGAC	1100	۱۶

گردید. از مارکر ۵۰bp (شرکت کیاژن) برای شناسایی محصول PCR استفاده شد.

نتایج

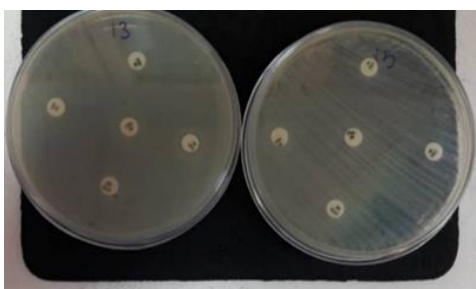
تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی در سویه های اسینتوباکتر بومانی

آنالیز تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی به روش دیسک دیفیوژن در این مطالعه نشان داد که اسینتوباکتر بومانی جدا شده از بیماران دارای مقاومت آنتی بیوتیکی ۱۰۰٪ نسبت به آنتی بیوتیک های سفپیپیم، سفوناکسیم، سفزازیدیم، سفوکسیتین و سفتریاکسون بودند (شکل ۱).

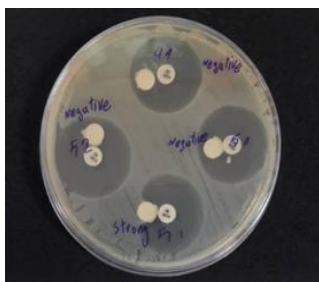
نتایج حاصل از روش دیسک ترکیبی

فعالیت AmpC بتالاکتامازی سویه های اسینتوباکتر بومانی با روش دیسک ترکیبی بررسی شد و نتایج زیر بر اساس حساس، ضعیف و مقاوم بودن سویه ها در برابر آنتی بیوتیک سفوکسیتین بدست آمده است (شکل ۲).

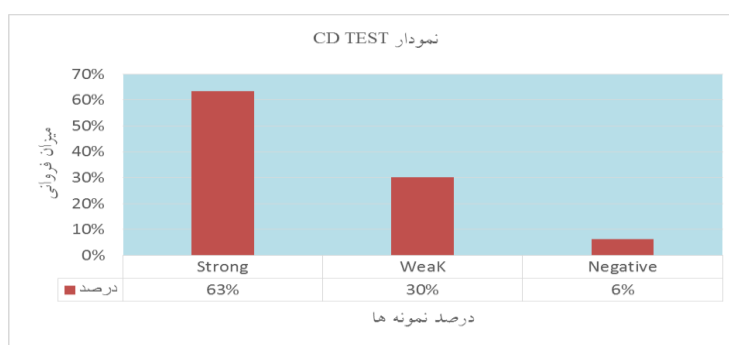
پرایمرها از شرکت سیناژن تهیه شده و مطابق دستورالعمل شرکت آماده گردید. واکنش PCR به کمک کیت سیناژن انجام گرفت مواد مورد استفاده شامل Master Mix به میزان ۲/۵ میکرولیتر، پرایمرهای رفت و برگشت هر کدام ۱۰ پیکومول، DNA به میزان ۲ نانوگرم و ۱۰ میکرولیتر آب مقطر استفاده شد. برنامه دستگاه ترموسایکلر در ۳۵ سیکل حرارتی شامل دمای دناتوراسیون اولیه ۹۵ درجه به مدت ۵ دقیقه، دمای دناتوراسیون ۹۵ درجه به مدت ۵۰ ثانیه، دمای اتصال برای ۶ ژن Fox، Mox، Mir، DHA، ACC و CIT، ۶۴ درجه سانتیگراد که به روش مولتیپلکس انجام شد، و برای ژن های AmpC، ISAb-1 و ISAb-2، دمای ۵۸ درجه سانتیگراد به مدت ۱ دقیقه، دمای تکثیر ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه و دمای تکثیر نهایی ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰ دقیقه انجام شد. از سویه *E. coli* CCUG 58543 به عنوان کنترل مثبت استفاده شد. سپس محصول PCR در ژل آگارز ۲ درصد با 6x Loading رنگ آمیزی و تحت اشعه UV عکس برداری

شکل ۱ - تعیین حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی در سویه های اسینتوباکتر بومانی.

شکل ۲ - فعالیت AmpC بتالاکتامازی به روش دیسک ترکیبی در سویه های اسپینتوباکتر بومانی.

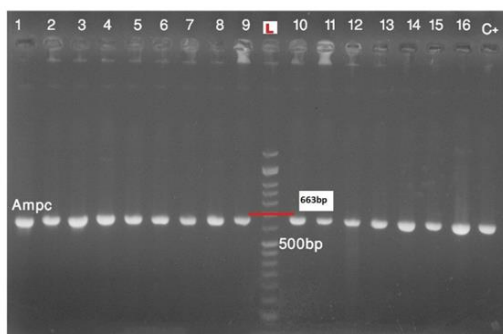
نمودار ۱ - فراوانی مقاومت AmpC بتالاکتاماز در سویه های اسپینتوباکتر بومانی به روش CD تست.

نتایج حاصل از الکتروفورز محصول PCR ژن ISAb-1 و ISAb-2 برای ۶۳ ایزوله سویه اسپینتوباکتر بومانی مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به باندهای ایجاد شده و باند راهنما، تمام سویه های مورد بررسی دارای ژن ISAb-1 با اندازه باند ۴۳۵ جفت باز و ۴۳ سویه (۶۸/۲٪) دارای ژن ISAb-2 بودند.

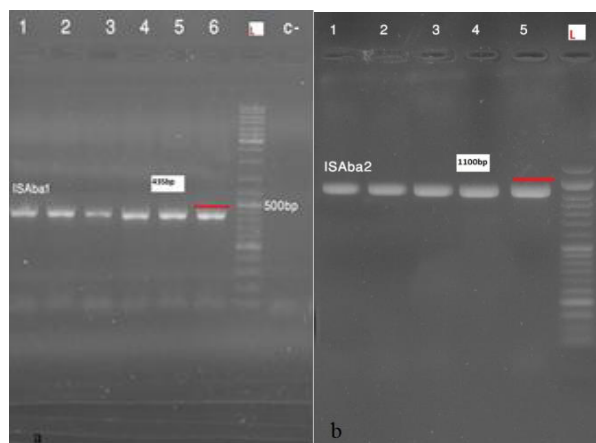
نتایج بررسی وجود ژن AmpC

در این مطالعه با استفاده از تکنیک PCR، ۶۳ سویه برای وجود ژن AmpC مورد بررسی قرار گرفتند (۹۰/۵٪). ۵۷ سویه باندی به اندازه ۶۶۳bp بودند که نشان دهنده سویه های هستند که دارای ژن AmpC می باشند.

نتایج بررسی ژن ISAb-1 و ISAb-2

شکل ۳ - محصول PCR برای ژن AmpC در سویه های اسپینتوباکتر بومانی. * Ladder 50 bp plus :L، ۱-۱۶ نمونه مورد بررسی، C⁺:کنترل مثبت (*E. coli* CCUG 58543)

شکل ۴: محصول PCR ژن (a) ISAbal-1 (b) ژن ISAb2 در سویه های اسینتوباکتر بومانی * Ladder 50 bp plus: L، C-: کنترل منفی (E.coli ATCC 25923)

در مطالعه حاضر حساسیت آنتی بیوتیک به روش دیسک دیفیوژن برای ۶۳ ایزوله اسینتوباکتر بومانی طبق معیار CLSI (2017) جهت تعیین فنوتیپ مقاومت دارویی در برابر پنج دیسک آنتی بیوتیکی مختلف (سفپیم، سفوتاکسیم، سفنازیدیم، سفوکسیتین و سفتریاکسون) انجام گرفت و مقاومت ۱۰۰٪ نسبت به آنتی بیوتیک ها در سویه های اسینتوباکتر مشاهده شد. Singh در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۳ بر روی سویه های اسینتوباکتر بومانی با مقاومت چندگانه انجام داد، مشاهده کرد که ایزوله های کلینیکی اسینتوباکتر بومانی جمع آوری شده از بخش های ICU به میزان چشمگیری نسبت به آنتی بیوتیک های سفوتاکسیم (۹۸٪)، سفپیم (۹۶٪)، سفنازیدیم (۸۶٪) و سیپروفلوکسازین (۹۴٪) مقاومت دارند (۲۲). Hasan و همکاران در سال ۲۰۱۴، نشان دادند که سویه های مختلف اسینتوباکتر بومانی نسبت به اکثر آنتی بیوتیک های مصرفی مقاوم شده اند (۲۳). مطالعه در مورد فراوانی مقاومت آنتی بیوتیکی در زمان ها و مکان های مختلف در دو بیمارستان شهر تهران در سال ۱۳۹۲ نشان داد که فراوانی مقاومت به سفوتاکسیم، سفنازیدیم، سفتریاکسون و سفپیم از گروه سفالوسپورین ها در ایزوله های مورد مطالعه ۹۸/۱٪ بود، در این پژوهش نیز سویه های اسینتوباکتر بومانی مورد مطالعه

نتایج بررسی ژن های ACC، DHA، FOX، MOX، CIT

در این مطالعه ژن های تولید کننده فعالیت AmpC بتالاکتامازی با روش Multiplex-PCR مورد بررسی قرار گرفت، تمامی ۶۳ سویه فاقد ژن های DHA، FOX، MOX، ACC، MIR و CIT بودند.

بحث

کنترل عفونت های کسب شده از بیمارستان که به وسیله باسیل های گرم منفی مقاوم به چند دارو ایجاد می شود به عنوان یک مشکل اساسی در کشور های توسعه یافته طی دو دهه گذشته شناخته شده است (۱۹). امروزه استفاده گسترده از آنتی بیوتیک ها باعث افزایش مقاومت آنتی بیوتیکی شده است. انتشار مقاومت آنتی بیوتیکی در بین باکتری های بیماری زا به عنوان یک چالش مهم در عفونت های بیمارستانی مطرح شده است. مطالعات فراوانی در زمینه تشخیص مقاومت باکتریایی در عفونت بیمارستانی تمرکز دارد (۲۰). از موارد بسیار مهم ایجاد کننده عفونت بیمارستانی، باسیل های گرم منفی غیر تخمیری شامل سودوموناس آئروژینوزا، اسینتوباکتر بومانی و استنوتروفوموناس مالتوفیلیا می باشند (۲۱).

ISAb-1 و ۴۳ سویه (۶۹/۲٪) دارای ژن ISAb-2 بودند. Hamidian و همکارانش (۲۰۱۳) با مطالعه روی سویه های *اسینتوباکتر بومانی* نشان دادند که توالی الحاقی ISAb-1 در بالادست AmpC بتالاکتاماز می تواند باعث مقاومت ذاتی به سفالوسپورین های نسل سوم از جمله سفنازیدیم و سفوتاکسیم شود (۲۹). Lopes و همکاران (۲۰۱۱) نشان دادند که در باکتری های گرم منفی بیان ژن القایی است، اما، در *اسینتوباکتر بومانی*، AmpC در یک سطح پایه بیان می شود. بیان این ژن وقتی است که یک توالی الحاقی بنام ISAb-1 یا ISAb-125 در بالادست ژن قرار می گیرد و یک پروموتور بهتری برای بیان ژن AmpC فراهم می کند و گسترش طبیعی ژن blaADC دلیل اصلی مقاومت زیاد به پنی سیلین ها و سفالوسپورین ها در *اسینتوباکتر بومانی* است (۳۰). اسدالهی و همکاران در سال ۲۰۱۲ در یک تجزیه و تحلیل به روش PCR نشان دادند که ISAb-1 در تمام ایزوله های *اسینتوباکتر بومانی* وجود دارد. در حالیکه ۹۲/۳۶٪ از ایزوله ها برای ISAb-2 مثبت بودند (۳۱). Owrang و همکاران در سال ۲۰۱۷، بعد از بررسی مقاومت های بدست آمده در *اسینتوباکتر بومانی* بواسطه عناصر الحاقی مثل ISAb-2 به این نتیجه رسیدند که وجود عناصر اضافی به عنوان فاکتورهای موثر، می تواند بیان ژن های مقاوم را افزایش داده و بنابراین به آنها کمک می کند تا بتوانند از طریق حرکت و انتقال بین باکتری ها منتقل شوند. بنابراین تعیین این عناصر برای کنترل عفونت ها ضروری است (۳۲). Post و همکاران توالی ISAb-2 را در ۹۲/۳۸٪ از ایزوله های *اسینتوباکتر بومانی* جدا کردند و ISAb-1 در همه سویه ها وجود داشت (۳۳).

در این مطالعه ژن های *ACC*، *DHA*، *FOX*، *MOX* و *MIR* و *CIT* برای ۶۳ سویه *اسینتوباکتر بومانی* مورد بررسی قرار گرفت، تمام ۶۳ سویه فاقد ژن های فوق بودند. در مطالعات که توسط جعفری و همکاران در سال ۱۳۹۶ انجام شد از ۶۰ نمونه مورد بررسی ۳۹ نمونه (۶۵٪) دارای ژن *CIT*، ۳۶ نمونه (۶۰٪) دارای ژن *DHA*، ۱۲ نمونه (۲۰٪) دارای ژن *MOX* و ۸ نمونه (۱۳/۳٪) واجد ژن های *ACC* و *FOX* بودند (۳۴). در مطالعه Shanthi و همکاران در سال

نسبت به آنتی بیوتیک های مذکور مقاومت ۱۰۰٪ نشان دادند، که با نتایج سایر مطالعات صورت گرفته در ایران که بین ۸۴/۱٪ تا ۱۰۰٪ بوده همخوانی داشته است (۲۴-۲۵). AmpC بتالاکتاماز، سفالوسپورینازی هستند که به طور ضعیف توسط اسید کلاوولانیک مهار می شوند. این آنزیم ها قادر به هیدرولیز سفامایسین ها (سفوکسیتین، سفوتتان) و سایر سفالوسپورین های وسیع الطیف هستند و از این نظر از ESBL متمایز می گردند. اگر چه در دستور العمل های فعلی CLSI هیچ روشی برای تشخیص سویه های تولید کننده AmpC بتالاکتاماز توصیف نشده، اما برای تشخیص AmpC بتالاکتامازها از روش مختلفی می توان استفاده کرد. در این مطالعه مقاومت AmpC بتالاکتامازی در سویه های *اسینتوباکتر بومانی* به روش دیسک ترکیبی انجام شد که ۶۳/۴۹٪ از سویه ها مثبت قوی، ۳۰/۱٪ از سویه ها ضعیف و ۶/۳۴٪ از سویه ها منفی بودند. Philip و همکاران (۲۰۰۵) برای تایید تولید کننده های AmpC از دیسک های سفوکسین و مهار کننده اسید بوریک بر روی محیط کشت مولر هینتون آگار استفاده کردند و هاله های اطراف این دیسک ها با هم مقایسه شد. از بین ۱۳۶ ایزوله جدا شده ۸۲ (۶۰/۲۹٪) در تولید AmpC بتالاکتاماز با روش دیسک مثبت بودند. (۶۱/۷۶٪) مثبت قوی و (۱۱/۷۶٪) تولید کننده متوسط AmpC بودند و (۲۶/۴۷٪) AmpC منفی بودند (۲۶). Lee و همکاران برای بررسی فعالیت بتالاکتامازی از ۱۸۰ سویه *اسینتوباکتر مقاوم* به چند دارو از روش دیسک آنتی بیوتیک استفاده کردند. ۱۴۷ سویه ایزوله بتالاکتاماز مثبت بودند. ۸۴ سویه (۵۷/۱۴٪) ESBL بودند و ۱۰۵ سویه (۷۱/۴۲٪) AmpC بتالاکتاماز و ۴۳ سویه (۲۹/۲۵٪) MBL بودند که با روش های فنوتیپی تایید شد (۲۷). Jacoby در یک مطالعه نشان داد ۱۷ ایزوله از ۳۹ ایزوله جدا شده (۴۳/۵۹٪) از سویه های *اسینتوباکتر بومانی* و ۴ سویه از سودوموناس *آئروژینوزا* آنزیم AmpC بتالاکتاماز دارند (۲۸). در این مطالعه بررسی ژن AmpC بتالاکتامازی در ۶۳ سویه *اسینتوباکتر بومانی* انجام شد، ۹۰/۵٪ از سویه ها دارای ژن AmpC بودند و ۹/۵٪ از سویه ها فاقد این ژن بودند، همچنین تمام سویه های مورد بررسی دارای ژن

شود که از فاکتورهای محیطی و الگوهای مختلف استفاده از عوامل ضد میکروبی ناشی می‌گردد. در بررسی CD تست مشخص شد که ۶۳ درصد سویه‌ها مقاومت قوی و ۳۰ درصد مقاومت ضعیف را نشان دادند که باتوجه به وجود ۹۰/۵ درصد ژن‌های *AmpC* می‌توان گفت این روش برای تعیین مقاومت *AmpC* بتالاکتامازی مناسب می‌باشد و همچنین شیوع ۱۰۰ درصدی *ISAbA* نشان دهنده این است که این ژن در بالادست ژن *AmpC* نقش مهمی در بیان این ژن دارد. در سویه‌های مورد مطالعه هیچ یک از ژن‌های *MOX*، *FOX*، *DHA*، *ACC*، *MIR* و *CIT* وجود نداشتند که با توجه به اینکه این ژن‌ها اغلب از انتروباکتریاسه انتقال پیدا می‌کند در این سویه‌ها مقاومت سفالوسپورینی از انتروباکتریاسه انتقال نیافته بلکه مقاومت ذاتی به این آنتی بیوتیک‌ها می‌باشد.

تقدیر و تشکر

از معاونت پژوهشی واحد ورامین - پیشوا قدردانی می‌گردد.

۲۰۱۴، ۶۰ سویه اسینتوباکتر و کلبسیلا پنومونیه از نظر حضور ژن‌های پلاسמידی *AmpC* بررسی شد که ۲ سویه کلبسیلا پنومونیه دارای ژن‌های *FOX* و *MOX* و دو سویه اسینتوباکتر بومانی دارای ژن *DHA* بودند (۳۵). در مطالعه Nia-zjan فقط دو سویه اسینتوباکتر بومانی و اشریشیاکلی دارای ژن *ACT* بودند، اما ژن‌های *MOX*، *FOX*، *DHA* و *CIT* در هیچ کدام از سویه‌ها شناسایی نشد (۳۶). در مطالعه KUO هیچ ژن *AmpC* بتالاکتامازی در سویه‌های اسینتوباکتر بومانی دارای مقاومت چندگانه شناسایی نشد (۳۷).

نتیجه‌گیری

با مقایسه‌ی نتایج حاصل از این تحقیق و مطالعات مشابه می‌توان به شیوع فزون یافته‌ی عفونت‌های بیمارستانی ناشی از اسینتوباکتر بومانی با مقاومت آنتی-بیوتیکی چندگانه به دلیل مصرف بی‌رویه آنتی بیوتیک‌ها پی برد. در بین کشور‌های مختلف، تفاوت‌های زیادی در میزان مقاومت به آنتی بیوتیک‌های مختلف مشاهده می‌شود.

منابع مورد استفاده

1. Peleg AP, Seifert H, Paterson DL. 2008. Acinetobacter baumannii: Emergence of a Successful Pathogen. Clin Microbiol Rev. 21(3):538-582.
2. Gaynes R, Edwards JR. 2005. Overview of nosocomial infections caused by gram negative bacilli, Clin Infect Dis. 41:848-854.
3. Bassetti M, Righi E, Esposito S, Petrosillo N, Nicolini L. 2008. Drug treatment for multidrug-resistant Acinetobacter baumannii infections. Future Microbiol. 3(6):649-60.
4. Michalopoulos A, Falagas ME. 2010. Treatment of Acinetobacter infections. Expert Opin Pharmacother. 11(5):779-88.
5. El Salabi, A., Walsh, T. R., & Chouchani, C. 2013. Extended spectrum β -lactamases, carbapenemases and mobile genetic elements responsible for antibiotics resistance in Gram-negative bacteria. Critical reviews in microbiology, 39(2), 113-122
6. Bush K, Jacoby GA. 2010. Updated functional classification of beta-lactamases. Antimicrob Agents Chemother. 54(3):969-976
7. Livermore DM, Woodford N. 2006. The beta-lactamase threat in Enterobacteriaceae, Pseudomonas and Acinetobacter. Trends Microbiol. 14(9):413-420.
8. Poirel L, Nordmann P. 2006. Carbapenem resistance in Acinetobacter baumannii: mechanisms and epidemiology. Clin Microbiol Infect 12: 826-836.
9. Jacoby GA. 2009. AmpC β -Lactamases. Clin Microbiol Rev. 22(1): 161-182.
10. Livermore DM and Woodford N. 2006. The β -lactamase threat in Enterobacteriaceae, Pseudomonas and Acinetobacter. Trends Microbiol. 14(9): 412-419.
11. Poirel, L., Bonnin, R. A., & Nordmann, P. 2011. Genetic basis of antibiotic resistance in pathogenic Acinetobacter species. IUBMB life, 63(12), 1061-1067..
12. Sandle, T. 2016. Microbial identification. Pharmaceutical Microbiology; Elsevier Inc.: Amsterdam, The Netherlands. 103-113

13. Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI). CLSI M100 Performance Standards for Antimicrobial Susceptibility Testing .2017.
14. EUCAST subcommittee for detection of resistance mechanisms and specific resistances of clinical and/or epidemiological importance. Version 1, December 2013.
15. Vingataramin L., and Frost E.H. 2015. A single protocol for extraction of gDNA from bacteria and yeast. *BioTechniques*. 58:120-125
16. Merkier A.K., Catalano M. 2008. Soledad Ramirez M., Quiroga C., et al. Polyclonal spread of *bla*OXA-23 and *bla*OXA-58 in *Acinetobacter baumannii* isolates from Argentina. *J Infect Developing Countries* . 2(3):235-240.
17. Abd El-Aziz N.K., and Gharib A.A. 2016. Coexistence of plasmid-mediated quinolone resistance determinants and AmpC-Beta-Lactamases in *Escherichia coli* strains in Egypt. *Cell. Mol. Biol*. 61 (5): 29-35.
18. Fam N., Gamal D., El Said M., El Defrawy I., et al. 2013. Prevalence of Plasmid-Mediated *ampC* Genes in Clinical Isolates of Enterobacteriaceae from Cairo, Egypt. *British Microbiology Research Journal*. 3(4): 525-537.
19. Bergogne-Berezin, E., & Towner, K. J. 1996. *Acinetobacter* spp. as nosocomial pathogens: microbiological, clinical, and epidemiological features. *Clinical microbiology reviews*, 9(2), 148-165.
20. BÜYÜKTUNA, S. A., TURHAN, Ö., CENGİZ, M., RAMAZANOĞLU, A., & YALÇIN, A. N. 2010. Yoğun Bakım Ünitesinde Konsültasyonlarla Belirlenen Hastane İnfeksiyonları ve Etkenleri. *Balkan Medical Journal*, 2010(3), 150-155.
21. Munoz-Price LS, Weinstein RA. 2008. *Acinetobacter* infection. *New Engl J Med*. 358(12):1271-1281.
22. Prashanth K, Badrinath S. 2004. In vitro susceptibility pattern of *Acinetobacter* species to commonly used cephalosporins, quinolones, and aminoglycosides. *Indian J Med Microbiol*. 22: 97-103
23. Hasan B, Perveen K, Olsen B, Zahra R. 2014. Emergence of carbapenem-resistant *Acinetobacter baumannii* in hospitals in Pakistan. *J Med Microbiol*. 63(Pt 1):50- 5.
24. Safari M, Saidijam M, Bahadour A, Jafari R, Alikhani MY. 2013. High prevalence of multidrug resistance and metallo-beta-lactamase (MBL) producing *Acinetobacter* isolated from patients in ICU wards, Hamadan, Iran. *Journal of Research in Health Sciences*. 13(2): 162-7.
25. Peymani A, Farajnia S, Nahaei MR, Sohrabi N, Abbasi L, Ansarin K, et al. 2012. Prevalence of class 1 integron among multidrug-resistant *Acinetobacter* in Tabriz, northwest of Iran. *Polish Journal of Microbiology* . 61(1): 57-60.
26. Philip E. 2005. Coudron. Inhibitor-based methods for detection of plasmid-mediated AmpC β -lactamases in *Klebsiella* spp., *Escherichia coli* and *Proteus mirabilis*. *J Clin Microbiol*. 43 : 4163-7.
27. Lee K, Chong Y, Shin HB, Kim YA, Yong D, Yum JH. 2007. Modified Hodge and EDTA-disk synergy tests to screen metallo β -lactamase producing strains of *Pseudomonas* and *Acinetobacter* species. *Clin Microbiol Infect* 7 (2): 88-91.
28. Jacoby, G. A. (2009). AmpC β -lactamases. *Clinical microbiology reviews*. 22(1), 161-182.
29. Hamidian, M., & Hall, R. M. 2013. ISAbal targets a specific position upstream of the intrinsic *ampC* gene of *Acinetobacter baumannii* leading to cephalosporin resistance. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy*, 68(11), 2682-2683.
30. Lopes, B., A. Hamouda, S. Amyes. 2011. The role of IS30 in the expression of the *bla*ADC gene in *Acinetobacter baumannii*. 21st ECCMID / 27th ICC, 7th-10th May 2011. Milano: Italy.
31. Asadollahi P, Akbari M, Soroush S, Taherikalani M, Asadollahi K, Sayehmiri K, et al. 2012. Antimicrobial resistance patterns and their encoding genes among *Acinetobacter baumannii* strains isolated from burned patients. *Burns*. 38(8):1198-203.
32. Owrang, M., Eslami, G., Fallah, F., Irani, S., & Rahbar, M. 2017. Molecular Detection of ISAbal2 among Carbapenem Hydrolyzing Class D β -Lactamases *Acinetobacter baumannii* Strains Isolated from Patients in Tehran Hospitals. *Iranian Journal of Medical Microbiology*, 11(3), 19-26.
33. Post V, Hall RM. 2009. AbaR5, a large multipleantibiotic resistance region found in *Acinetobacter baumannii*. *Antimicrobial agents and chemotherapy*. 53(6):2667-71.
34. Jafari S, Najafipour S, Kargar M, Abdollahy A, Mardaneh J, FasihyRamandy M, et al. 2012. Phenotypical evaluation of multi-drug resistant *Acinetobacter baumannii*. *J Fasa Uni of Med Sci* 2(4): 254-258.
35. Shanthi J, Balagurunathan R. 2014. Characterisation of heteroresistant subcolonies for MBL, AmpC genes in *Klebsiella pneumoniae*

- and *Acinetobacter baumannii*. *Indian J Med Microbiol.* 32(2): 210-211.
36. Li, N., Xu, Y., Sun, H., Liao, W., & Li, Y. 2010. Study on the antibiotic resistance and AmpC gene of multi-drug resistant *Acinetobacter baumannii*. *Journal of Tropical Medicine (Guangzhou)*, 10(6), 669-729.
37. Kuo S, Fung C, Lee Y, Chen C, Chen T. 2010. Bacteremia due to *Acinetobacter* genomic species 10. *J Clin Microbiol.* 48(2): 586-590.